

[Finansministeren.]

teter, idet deltagerlande med betalingsbalancevanskeligheder umiddelbart og med en ret begrænset tilbagebetalingspligt vil kunne erhverve valuta for de tildelte SDR.

For så vidt angår tilvæksten i de internationale valutariske reserver, er det i de senere år blevet klart, at tilgangen af reserver fra de traditionelle kilder — guld og fremmed valuta, først og fremmest US-dollars samt tilgodehavender i Valutafonden — ikke på længere sigt vil være tilstrækkelig til at dække efterspørgslen. Denne opfattelse er blevet understøttet derved, at de monetære myndigheders beholdning af guld er faldet væsentligt og nu stort set kun er af samme omfang som i slutningen af 1950'erne. Samtidig har de større industrilandes centralbanker vist tilbageholdenhed med at opsamle den udstrømning af dollars, som er en følge af USA's vedholdende betalingsunderskud i 60'erne, og har i stedet indløst dollar mod guld hos de amerikanske myndigheder. En stigning i de monetære guldbeholdninger i den nærmeste fremtid er næppe sandsynlig, efter at de ledende industrilandes centralbanker i marts 1968 aftalte ikke længere at ville købe guld i det frie marked. Dette synes at indebære, at nyproduceret guld kun i meget begrænset omfang vil kunne indgå i landenes monetære reserver. Det skal tilføjes, at de amerikanske bestræbelser på at formindske betalingsunderskuddet over for udlandet, såfremt de lykkes, forméntlígg ikke alene vil bringe nedgangen i USA's guldreserve til ophør, men tillígg formíndske den tilvækst til de internationale valutaeserver, som dollarudstrømningen har medført.

Den formodede svækkelse af tilgangen af guld- og dollarreserver vil næppe kunne opvejes af en stigning i medlemslandenes tilgodehavender i Valutafonden. Disse tilgodehavender — den såkaldte automatiske trækingsret — er vokset betydeligt i løbet af 60'erne. Da tilgodehavenderne imidlertid især er fremkommet ved, at Valutafonden har anvendt andre landes valuta til finansiering af store franske og engelske træk på fonden, vil tilgodehavenderne formíndskes i takt med tilbagebetalingerne af de franske og engelske kreditter. Kreditorlandenes beholdninger af fremmed valuta vil dog samtidig øges tilsvarende.

I forhold til de nævnte kilder til internationale valutariske reserver repræsenterer SDR en nydannelse. I modsætning til de traditionelle valutariske reserver er et betalingsoverskud over for udlandet ingen forudsætning for erhvervelse af SDR. SDR vil blive tildelt ud fra en kollektiv bedømmelse af behovet og i et på forhånd fastlagt tempo. Tildelinger af SDR er således undergivet en direkte international indflydelse, medens tilgangen af monetært guld reguleres i henhold til nævnte centralbankoverenskomst af marts 1968, og tilgangen af dollars beror på USA's betalingsbalance og andre landes villighed til at akkumulere dollars. Deltagerlandene skal betale 1½ pct. p.a. i rente af de tildelte SDR, ligesom de vil modtage 1½ pct. p.a. i rente af deres beholdning af SDR. Det land, der ikke trækker på sine tildelte SDR, kommer således ikke til at betale rente og vil få en nettorentindtægt, såfremt dets beholdning af SDR overstiger dets tildelinger.

SDR-arrangementet kompletterer derved de traditionelle reserver og bidrager til at formíndske guldets rolle. Det er ikke hensigten, at SDR skal erstatte hverken guld eller dollar, men supplere disse former for valutaeserver.

Alle principielle beslutninger vedrørende administrationen af SDR-arrangementet, herunder om tildelinger af SDR, kræver 85 pct.s flertal og træffes af Valutafondens repræsentantskab, hvor hvert medlemsland har stemmeret i forhold til sin kvota. Det er på indeværende tidspunkt selvsagt uvist, hvornår og for hvilket beløb der vil blive tildelt SDR. Et beløb svarende til 2 milliarder dollars om året i en femårsperiode har været nævnt. Med en tildeling af dette omfang vil Danmark modtage trækingsrettigheder på ca. 16 mill. dollars årligt, men samtidig være forpligtet til at omveksle SDR fra andre deltagerlande til ca. 32 mill. dollars til konvertibel valuta. Da SDR vil blive medregnet i opgørelsen af valutastillingen som en forøgelse, når trækingsretten etableres, hvorimod faktiske træk fra dansk side eller fra andre landes side ikke vil påvirke nettovalutastillingen, vil denne ikke blive forringet ved sådanne omvekslinger.

De løbende transaktioner i SDR vil blive varetaget af Danmarks Nationalbank. På